

Hanno Kindel, Eesti Ringhäälingute Liit



# „VASTUTUSTUNDLIK TOIDU JA JOOGI REKLAAMIPOLIITIKA LASTESAADETES“

LASTELE SUUNATUD REKLAAM





# Tegevusjuhendi eesmärk

## Lastele suunatud toidu ja joogi reklaam

- Tegevusjuhend lähtub eeldusest, et mistahes toidu liigtarbimine ei ole lastele soovitatav. ERL soovib säästa alaealisi suure rasva-, soola- ja suhkrusisaldusega toitude tarbimise liigsest tarbimisest. Seetõttu soovime kindlustada, et toitu ja toitaineid puudutavate audiovisuaalsete äriteadete sisu ja vorm oleksid korrektsed.
- Tegevusjuhendi järgimine on kohustuslik ERL-i liikmetele ning tungivalt soovitatav teistele meediateenuse osutajatele. Sealjuures ERL-i liikmeks mitteolevatele isikutele on hea tava juhiseiga ühinemine vabatahtlik, kuid avatud. Vabatahtliku ühinemise korral allutab ühineja ennast tegevusjuhendi peatükkidele 2-6.

# Olulised mõisted

## Lastele suunatud toidu ja joogi reklaam

- Äriteadete all mõistavad ERL-i liikmed audiovisuaalset äriteadet (MeeTS § 25), mis on eelkõige telereklaam (MeeTS § 28 lg 1), sponsorlus (MeeTS § 30 lg 1) ja sponsorteave (MeeTS § 30 lg 2), otsepakkumised (MeeTS § 28 lg 2) ja tootepaigutus (MeeTS § 31 lg 1). Äriteate puhul lähtutakse äriteate sisust ning Tegevusjuhendi piirangud ei laiene äriteate tellija identiteedile, ärinimedele ega kaubamärkidele.
- Laste all mõistavad ERL-i liikmed kuni 12-aastaseid lapsi.
- Lastesaadete all mõistavad ERL-i liikmed kõiki saateid, mille vaatajate osakaal on vähemalt 50% lapsed vastavalt Eestis tunnustatud teleauditooriumi uuringule.

# Mittesobiv toite ja jooke käsitlev äriteade

## Lastele suunatud toidu ja joogi reklaam

- Toitu ja jooki käsitlev äriteade, mille sisuks on selline toit või jook, kus rasvade, sh küllastunud rasvhapete, suhkrute, sh lisatud suhkrute ja/või soola sisaldus toote 100 grammis või milliliitris ületab vastavas kategoorias toodud maksimaalset sisaldust vastavalt Tegevusjuhendi lisale.
- Valesid toitumisharjumusi ning ebatervislikke eluviise julgustavad või aktsepteerivad äriteated.

# Mittesobivad toite ja jooke käsitlevad äriteated

## Lastele suunatud toidu ja joogi reklaam

- on keelatud reklaamiseaduse kohaselt, näiteks õhutavad otseselt iseseisvalt tehinguid tegema või kasutavad ära lapse usaldust vanema, õpetaja või teiste isikute vastu;
- kutsuvad üles üleliigsele toidutarbimisele;
- kasutavad sooduspakkumisi vastutustundetult;
- kasutavad agressiivseid või eksitavaid kauplemisvõtteid, näiteks on eksitavad või kaheti mõistetavad toote toiteväärtuse kirjelduses;
- kasutavad kaubamärgiga muudes, kui toidu- ja joogi valdkonnas kaitstud tegelasi või laste hulgas populaarseid avaliku elu tegelasi.

# Toitu ja jooki käsitleva äriteate edastamine

## Lastele suunatud toidu ja joogi reklaam

- Tegevusjuhendi järgimise tagamiseks peavad kõik reklaamiahela osapooled tagama Tegevusjuhendi järgimise.
- ERL-i liikmed loobuvad Tegevusjuhendi punktis 2.4 kirjeldatud äriteadete edastamisest enda kanalitel Lastesaadete ajal.
- Toitu ja jooki käsitleva äriteate puhul kohustub ERL-i liige tutvustama äriteate tellijale käesolevat Tegevusjuhendit ning äriteate tellija kohustub kinnitama ERL-i liikmele äriteates sisalduva toidu või joogi vastavust või mittevastavust Tegevusjuhendi punktis 2.4 nimetatud mittesobiva toidu ja joogi äriteadete kategooriatele. Äriteate sobivuse kinnituse korral on äriteate edastamine lubatud igal ajal ning kinnituse puudumisel on tegemist mittesobiva äriteatega Lastesaadetes.

# Tegevusjuhendi järgimise seire

## Lastele suunatud toidu ja joogi reklaam

- ERL-i Hea Tava Nõukogu kontrollib Tegevusjuhendi järgimist enda liikmete poolt.
- ERL-i Hea Tava Nõukogu poolt ning vähemalt kord igal kalendriaastal viib läbi Tegevusjuhendi sisunõuete vastavuse ja täitmise seire, milles uuritakse ERL-i liikmetelt ja vajadusel teistelt reklaamisektori osalejatelt ning avaliku sektori esindajatelt Tegevusjuhendi täitmise kohta ning analüüsitakse Nõukogu tehtud otsuseid kaebuste ja selgitustaotluste osas ning tehakse vajadusel muudatused Tegevusjuhendis.
- Tegevusjuhendi seirete tulemused avalikustatakse ERL-i veebilehel.



# Kaebused ja selgitustaotlused ning nende lahendamine

## Lastele suunatud toidu ja joogi reklaam

- Hea Tava Nõukogu poole saab iga füüsiline või juriidiline isik Tegevusjuhendi eiramise kahtluse korral pöörduda tingimusel, et pöördumine on esitatud kirjalikult, koos konkreetset äriteadet tuvastada võimaldava informatsiooniga ning see puudutab äriteadet, mille ilmumisest pole möödunud rohkem kui kolm kuud.
- Hea Tava Nõukogu ei menetle kaebusi, kui selles asjas on käimas kohtulik menetlus, kui kaebuse esitaja ei ole tuvastatav, kui kaebus pole seotud Tegevusjuhendi järgimisega.
- Hea Tava Nõukogu kohustub vastama igale pöördumisele hiljemalt 30 päeva jooksul alates kaebuse laekumise kuupäevast ning seda tähtaega võib pikendada ühel korral.



# Hea Tava Nõukogu otsus võib olla:

## Lastele suunatud toidu ja joogi reklaam

- Selgitav - olukorras, kus kaebuse sisuks on küsimus, ettepanek, selgitustaotlus;
- Tauniv – olukorras, kus Hea Tava Nõukogu tuvastab Tegevusjuhendi rikkumise. Tauniva otsuse korral tagab ERL liige, et äriteade või selle edastamise viis muudetakse või lõpetatakse äriteate edastamine;
- Õigeksmõistev – olukorras, kus Hea Tava Nõukogu ei tuvasta Tegevusjuhendi rikkumist.



# Hea Tava Nõukogu koosseis

## Lastele suunatud toidu ja joogi reklaam

- ERL-i Hea Tava Nõukogu koosneb ERL liikmetest meediateenuse ettevõtete esindajatest, Hea Tava Nõukogu esimehest ja ühest või enamast sõltumatust eksperdist, riigi-, reklaamisektori, toidutööstuse esindajast ja/või vabatahtlikult eneseregulatsiooniga liitujast. Hea Tava Nõukogu esimees otsustab igakordselt vastavalt vajadusele Hea Tava Nõukogu koosolekule kutsutud hääleõiguslike ERL-i väliste liikmete arvu ning koosseisu (nt Tegevusjuhendi kaasajastamiseks või vastavalt kaebuse sisule).
- Hea Tava Nõukogu toimub vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui on vajalik peatükis 4 sätestatud seire korraldamiseks või kaebuste ning selgitustaotluste lahendamiseks. Hea Tava Nõukogu koosoleku päevakord saadetakse kutsutud isikutele vähemalt 7 päeva enne koosoleku toimumist.



**Eesti**  
**Ringhäälingute Liit**  
**Hanno Kindel**  
**[hanno.kindel@ringhaaling.ee](mailto:hanno.kindel@ringhaaling.ee)**  
**M: +372 5155650**  
**<https://ringhaaling.ee>**

